

Forfatteren av artikkelen

Eva-Marie Brekkestø har vært fascinert av kornsirkler siden 1997. Hun har siden da studert fenomenet på nært hold hver sommer i Sør-England. Hun er frontfigur i Norsk Kornsirkelgruppe og redaktør for nettstedet www.kornsirkler.org, og har skrevet to bøker om fenomenet. Den siste, «Kornsirkler, underverk i åkeren», kom ut på Vega forlag i mars 2010.

Mytene rundt fenomenet kornsirkler er mange, og en av dem er at de første kornsirklene oppsto i England på 1980-tallet. Grunnen til at mange tror dette, er at det var først mot slutten av 1980-tallet at større engelske aviser, TV og radio begynte å slå fenomenet stort opp, og at medier i andre land, deriblant Norge, først da fulgte etter.

Kornsirkelfenomenet i historisk perspektiv

Kornsirkelene før 1980 ser oftest ut til å ha vært enkle sirkler og ringer, men det var ikke alltid slik. Allerede på 1800-tallet og tidlig på 1900-tallet ble det rapportert om firkanter, trekkanter, og kombinasjoner av disse som utgjorde relativt komplekse mønstre. Også andre steder i verden, som i Sør-Afrika, har det blitt registrert komplekse kornsirkler lenge før de første bekreftede tilsvarende mønstre dukket opp i Europa. I hvilken utstrekning dette har forekommet, er imidlertid vanskelig å si ettersom det i tidligere tider ikke fantes mulighet for verken å se eller fotografere kornsirkelene fra luften.

Årsaken til medias interesse for kornsirkelfenomenet på slutten av 1980-tallet var at entusiaster begynte en systematisk registrering av kornsirkler i det sørlige England. En av disse entusiastene var Colin Andrews, som besøkte sin første kornsirkel i juli 1983. Andrews var i Hampshire i Sør-England da noen sirkler i en åker ved veien fanget oppmerksomheten. I motsetning til de fleste andre stoppet Andrews bilen og gikk ut i åkeren for å ta sirkelene nærmere i øyesyn. Andrews har beskrevet hendelsen «som om en bryter ble slått på inni meg» da han gikk rundt i åkeren og studerte de fem sirkelene som dannet et keltisk kors.

Han oppdaget flere sirkler i månedene og årene som kom, både i hjemfylket Hampshire og nordover i fylket Wiltshire. Pirret av nysgjerrighet banket Andrews på hos bønderne og stilte en rekke spørsmål: Hadde de sett kornsirkler før? Hva visste de om dem? Svarene overrasket. Nesten hver eneste bonde fortalte det samme: Deres foreldre, besteforeldre og oldeforeldre hadde sett kornsirkler, og de hadde hørt om dem siden de var barn.

De første skriftlige kildene

Kornsirkelene er relativt godt dokumentert gjennom flere hundre år i flere verdensdeler. Mange har bidratt med verdifull historisk forskning på fenomenet de siste årene. Boka «Daemonolatriae», skrevet på latin og utgitt i 1590, tar blant annet for seg en hekseprosess i Assenencourt i Frankrike, der en gruppe kvinner og menn med hover på føttene var blitt sett mens de danset i sirkler av flatt korn på en åker.

Den første skriftlige beretningene fra England er fra 1600-tallet og referert i boka «Bygone Hertfordshire», utgitt i 1898. Dette er en samling folkelige beretninger fra Hertfordshire. I en av beretningene refereres det til en kornsirkel som oppsto i en havreåker i 1678, og om oransje lyskuler som ble observert da sirkelen oppsto.

Engelskmannen Robert Plot, den første professoren i kjemi ved universitetet i Oxford, ga i 1686 ut boka «A Natural History of Staffordshire», der han over flere sider omtaler et fenomen han kaller alveringer (fairy rings). Han beskriver dem som sirkler, ofte i grupper på tre eller flere, som oppstår i avlinger på åkrene. Disse sirkelene kan være opptil 40 fot i diameter, og det at jorda inne i dem ofte er uttørket, er et trekk som mange moderne kornsirkelstudier har pekt på. Plot bemerker at på stedet i åkeren hvor sirkelene ble dannet, var det ofte bedre vekst i avlingen det påfølgende året, noe som ikke sjelden rapporteres også i vår tid.

I avsnittet der Plot omtaler alveringer, er det trykket en spesiell illustrasjon av fenomenet. Illustrasjonen viser en kornsirkel bestående av et kvadrat med en ring rundt. På himmelen ser vi svarte skyer og to trompetliknende rør som peker ned mot formasjonen. Det ytterste røret er sylindereformet, mens det innerste er kvadratisk. Plots teori er at sirkelene dannes ved en form for lynnedslag.

Dr. Robert Plot of Magdalen Hall, Oxford.

Plots illustrasjon av «lyn» som produserer en kornsirkel.

Kjent historisk beretning

Den kanskje mest kjente historiske beretningen om kornsirkler er «The Mowing-Devil» fra 22. august 1687. Den ble trykket i en nyhetspamflett i Hertfordshire, og oversatt til norsk lyder den slik:

Djevelen med ljåen

«Dette er en sann historie fortalt av en bonde som forhandlet med en fattig slåttekar om prisen for å slå fire mål med havre. Da slåttekaren ba om for mye, sverget bonden på at heller skulle djevelen slå avlingen enn han. Og slik gikk det til at samme natt hadde åkeren sett ut som om den sto i flammer, men neste morgen var den så presist slått av djevelen eller en form for underjordisk ånd at ingen dødelig mann kunne gjort noe liknende. Og slik som den nevnte havren nå lå i åkeren, var det ikke i bondens makt å fjerne den.»

The Mowing Devil fra nyhetspamfletten i 1687.

Dreier denne historien seg virkelig om en kornsirkel? Kritikere har hevdet at det ikke er tilfellet, fordi det framgår at kornet er slått og ikke bare lagt ned. Men historien har andre likhetspunkter med kornsirkler slik vi kjenner dem i dag.

Illustrasjonen viser klart at det liggende kornet utgjør en sirkel, arrangert i konsentriske ringer. Det er verdt å merke seg at på 1600-tallet kunne det store flertallet av folk på landsbygda ikke lese, og illustrasjonen var derfor sannsynligvis viktigere enn teksten. Bonden er så forundret over hvor pent og presist kornet ligger, at han ikke er i stand til å røre det, noe som også besøkende i kornsirkler i vår tid opplever. ►

Historien forteller at natta før bonden oppdaget det liggende kornet, så åkeren ut som om «den sto i flammer», noe som er merkelig ettersom avlingen da sannsynligvis ville brent opp. Kan bonden ha prøvd å beskrive lysfenomener lik dem som har vært hyppig observert i engelske åkrer på 1900- og 2000-tallet? I de fleste av disse tilfellene, også dem som er filmet, har lysfenomenene beveget seg like over åkeren, men i en del tilfeller har de også vært observert helt nede på bakkenivå mellom kornstråene.

Tidlige rapporter

Fra 1950-tallet og fram til slutten av 1980-tallet er det tallrike rapporter om kornsirkler i Storbritannia, Sverige, Romania, Sveits, Frankrike, Nederland, Russland, USA, Canada, Mexico, Hawaii, Argentina, Brasil, Uruguay, Nigeria, Kenya, New Zealand, Australia og Japan. Men allerede før 1950 finnes det rikelig med skriftlige beretninger om kornsirkler fra aviser, tidskrifter og bøker. Disse beretningene finnes i England så tidlig som fra 1830-tallet, og fra 1860 i en rekke andre land.

Artikkel i bladet Nature i 1880: «Mr. J. Rand Capron, som bodde i Guildown helt sør i grevskapet Surrey, dro etter en kortvarig storm 21. juli 1880 for å besøke en bonde i området. Han fant bonden stående ute i hveteåkeren der han betraktet sirkelrunde områder av nedlagt korn. De undersøkte sirkelene nærmere, og Capron ga alle sirkelene følgende karakteristika: I sentrum av sirkelene var det noen stående kornstrå. Rundt senteret lå kornet på en slik måte at strå og aks løp velordnet i én retning, sirkulært rundt senteret. De stående plantene rundt feltene med nedlagt korn dannet en jevn, sirkulær vegg.»

Capron beskriver avlingen som livskraftig med sterke strå, og sier at den eneste forklaringen han kan tenke seg, er at en sykklonliknende vindaktivitet har forårsaket fenomenet.

Wales 1941: Barry Smith bidro i 2005 med følgende beretning til BBCs nettarkiv (utdrag): «Under 2. verdenskrig ble jeg evakuert fra Birmingham til Wales, der jeg bodde på en gård i landsbyen Arddleen ved Llanymynech. En sommerdag i 1941 fikk jeg juling av bondens sønn fordi han mente jeg hadde skadet avlingen, noe som var alvorlig under krigen. Han viste meg to kornsirkler som jeg skulle ha laget. De befant seg et stykke inn i åkeren. Sirkelene var omtrent 15 meter i diameter. Jeg hadde ikke laget dem, og vi fant aldri ut hvem som hadde gjort det.»

Norge 1950: I desember 2008 mottok undertegnede en rapport fra en norsk kvinne, som ikke ønsker å oppgi navnet sitt, om en kornsirkel på Stange i Hedmark i 1950. «Seint i august 1950 skulle jeg på besøk på Sorum gård på Stange i Hedmark. Jeg var bare seks år da det skjedde, men hendelsen står fremdeles klart for meg. Jeg var med min far og en gårdsutt ute på jordet. Det var vanskelig med landbruksmaskiner så kort tid etter krigen. De hadde fått låne en skurtresker da vi fant formasjonen. Den besto av tre sirkler av nedlagt korn. To av sirkelene var i underkant av halvannen meter i diameter (da jeg la meg ned i dem, kunne jeg akkurat berøre kanten med utstrakte armer), og den siste var omtrent tre ganger så stor. Sirkelene var plassert omtrent som hodet og føttene på en mann. Jeg husker også at min far ikke var overrasket. Han forklarte at dette var «åker-ringer» eller «åkersirkler», og omtalte sirkelene

som et fenomen han var kjent med fra før. Sirkelene var perfekt runde, lengden var jevn og fin, og kornet lå i nydelige virvler rundt et sentrum i hver sirkel.»

Rapporten er interessant fordi den viser at kornsirkler allerede på 1950-tallet var et kjent fenomen i Norge. Det faktum at bøndene hadde et navn på slike sirkler, betyr at de ikke kan ha vært helt uvanlige, og at de sannsynligvis også ble funnet av generasjonene før.

Tyskland: Den tidligste dokumentasjonen av tyske kornsirkler er fra West Holstein i 1952. På et luftfotografi av DEA-raffineriet Dithmarsch bei Heide kan man se dusinvis av sirkelmønstre, ujevnt fordelt og av forskjellig størrelse. I kontrast til enkelte flekker av uregelmessig form ser vi også flere rent utskårne, sirkelrunde felter.

Sivsirkler i Australia: 19. januar 1966 var George Pedley på vei fra den lille byen Tulley ved Cairns i Northern i Queensland. Han kjørte med traktoren sin mot en bananplantasje i nærheten da han hørte en merkelig vislende lyd. Først trodde han det var noe feil med hjulene på traktoren, men da lyden ble så høy at den overdøvet støyen fra traktoren, begynte han å se seg rundt. Han fikk øye på et flygende objekt over noen tretopper omtrent 40 meter unna. Objektet så ut som to sammenføyde tallerkener, var rundt åtte meter i diameter, gråblått av farge og beveget seg litt ned mot bakken før det skjøt voldsom fart og ble borte. Da han fortsatte å kjøre, fikk han øye på et forsenket felt i de høye vekstene i sumpområdet Horseshoe Lagoon like ved. Vannet i sumpen sto omtrent halvannen meter over bakken, og hele sumpen var dekket av siv og gress. I et sirkulært område på åtte–ti meter i diameter lå sivet og gresset flatt. Politibetjent V.A. Moylan undersøkte åstedet nærmere neste dag. Han rapporterte at vekstene var blitt litt brune, men at de var jevnt og fint lagt ned i virvel, med klokka. Han fant ingen stier, spor eller merker etter dyr eller mennesker som kunne ha tatt seg inn i området. Politiet opplyste også at det hadde vært en mengde UFO-observasjoner i området i løpet av de siste to månedene, og at andre hadde hørt vislelyder. Noen dager senere ble det oppdaget ytterligere to sivsirkler i området.

Kornsirkler i Afrika

Credo Mutwa er en profilert åndelig leder blant zuluene. Han ble født i Natal-området i Sør-Afrika i 1921. I boka «Isilwane: The Animal. Tales and Fables of Africa» forteller Mutwa følgende om kornsirklerne:

Når zuluene høstet korn- og hirseavlingene, pleide de å la en del av avlingene

stå igjen slik at fuglene kunne spise dem. Disse avlingene var en slags offergave og ble betraktet som hellige, og ingen mennesker måtte gå inn på disse jordene. Gjennom århundrene oppdaget folk at i disse hellige åkrene lå ofte avlingene nede i sirkulære felter. Disse ble kalt «Izishoze Zamatongo», som betyr «gudenes skrift». I disse sirkelene lå plantene i spiraler, fast presset mot bakken, men de var ikke brukket eller skadet på noe vis. Ord kan ikke beskrive disse sirkelene. Når en sirkel oppsto i en åker, skyndte folk seg å gjerde den inn med trestokker før de utførte hellige ritualer til ære for gudene og Mor Jord. Både konger og høvdinge så fram til at slike sirkler skulle komme. Når de ble oppdaget, ble de feiret i flere dager. Disse feiringene ble ledsaget av bønner om at gudene måtte ta vare på sine barn og tale til dem gjennom de hellige sirkelene.

I 2005 reiste den kjente tyske kornsirkeleksen Andreas Müller til det sørlige Afrika for å møte Mutwa og intervjuet ham. Dette er et utdrag fra intervjuet:

«Jeg har sett flere hundre kornsirkler, og zuluene har kjent til dem i mer enn 4000 år. Jeg så min første kornsirkel i Natal-regionen i 1949. Den besto av tre sirkler inni hverandre i en potetåker. Jeg så i samme område i 1958 en stor formasjon med form av en trekant

med to sirkler inni. I 1959 så jeg en rekke sirkler i Botswana, både i sand og i hirseåkrer. I 1996 var jeg i England og så på kornsirkler der. (...) Samme år så jeg en spesielt vakker formasjon i det østlige Transvaal. Den hadde et symmetrisk mønster med to halvmåner inni en sirkel og femarmede stjerner inni halvmånene. (...) Våre moderne sinn er ødelagt av den vestlige sivilisasjonen som nekter å innse at kornsirkelene kan være både virkelige og viktige. Derfor forstår vi ikke lenger det enkle budskapet. (...) Sirkelene er laget av en medfølelse kraft. Denne kraften leder menneskene og forteller dem viktige ting som de ennå ikke er klar over. (...) I gamle dager da gudene lagde kornsirkler, pleide zuluene å markere mønsteret med pinner og steiner. Slik oppfordret vi gudene til å gjenta sitt budskap til oss. Og slik blir sirkelen udødelig, og gudene vil svare oss med en ny sirkel i nærheten. Det var slik steinsirkelene ble til. Dette skjedde over hele verden og var tilfellet for eksempel med Stonehenge, Avebury og andre steder.»

Kornsirkler i folketro, sagn og fortellinger

I boka «Thirty Indian Legends of Canada» finner vi fortellingen «Døtrene av stjernen». Den forteller om en indianerjeger som oppdager en merkelig sirkel i præriegresset: «Det så ut som om noen hadde løpt i ring til

gresset lå flatt. Ettersom han ikke kunne se noen fotspor som ledet ut fra ringen, undret han seg over hvem som hadde laget sirkelen. Han gjemte seg og ventet for å se om noen kom tilbake. Etter en liten stund hørte han vakker musikk som syntes å komme fra himmelen. Da han så opp, så han noe komme ned gjennom luften, og musikken lød nå som et jentekor. Etter som gjenstanden kom nærmere, så han at det var en flettet kurv og jentene steg ut av kurven og danset rundt omkring i sirkelen. Så snart de merket at jegeren var til stede, hoppet de tilbake i kurven, som straks steg opp i luften.»

Seinere tids forskning har også kastet lys over kornsirkelene i europeisk folklore. Det viser seg at forestillinger og fortellinger om fenomenet har hatt relativt stor utbredelse både i Storbritannia, Tyskland og Norden. Brødrene Jacob og Wilhelm Grimm, som i Norge er mest kjent for sine samlinger av eventyr, refererer i sine verk flere beretninger om «alveringer» eller «alvedanser», som er liggende planter forårsaket av alver eller feer som danser i åkrer om natta.

Grimm gir følgende beskrivelse av slike alvedanser: «Sirkler trampet ned i duggvått gress forefinnes foruten i Skottland også i ▶

BUDAPEST I APRIL

17 til 24 april

Ei uke med kurs der du samtidig får del i denne byens mystiske kraft.

Termalbad, labyrinten, ghettoen og dens historie. En smak av en eksotisk kultur med levende røtter til sjamanisme. Vi bruker omgivelsene til et helt spesielt kurs i healing og trancearbeide.

Kr 6900 inkl reise, opphold og kurs.

MORITSGARDEN

Et hus, et kraftsted, et møtested for mennesker. Mange har allerede fått del i dette spesielle stedet på Sunnmøre, som sammen med Annes kunnskaper og erfaring som kursholder, er med på å gjøre kursene magiske.

TAROT OG LIVETS TRE

Torsdag 1 juli t.o.m. søndag 4 juli

Klassisk tarot basert på kabbalahs okkulte (skjulte) lære. Du blir gitt en måte å lese kortene som gir direkte tilgang til deres innerste mening, logikk og bruk.

Kr 3.900 inkl kurs, kompendium, dine egne tarotkort, opphold, alle måltider.

SJAMANENS OPPGAVE — ORDEN UT AV KAOS

Lørdag 10 juli t.o.m. fredag 16 juli

Det store ukeskurset i sjamanisme. I år ligger fokus på metode. Moderne sjamanisme er utrolig virkningsfull, fordi verden i dag er et eldorado av viten og muligheter.

Du står igjen med en kraftfull, personlig verktøykasse. Du lærer historie, de innerste regler og praksis. Du blir en medskaper og ikke bare en som utfører tomme ritualer. Et ukeskurs som kan integreres med alt menneskelig arbeid, og som gjør deg fokusert, sterk, balansert og med magikerens evne til å spille på lag med naturen og universet.

Kr 5900 inkl kurs, opphold 7 dager og alle måltider.

Anne Bjørkedal arbeider fulltid som healer og seer. Anerkjent, lang erfaring og med oppsiktsvekkende resultater og metoder. Anne Bjørkedal har studert og praktisert kabbalah, esoterisk vitenskap og sjamanisme siden begynnelsen av nittitallet, og har utvikla skarpe, dype og virkningsfulle metoder for healing, trancearbeide og klarsyn. Klinikkk i Ålesund. Tlf.: 90701303 E-post: healer@annebjorkedal.com

www.annebjorkedal.com

HEALING OG BEVISST TRANCE

Torsdag 29 juli t.o.m søndag 1. aug

En metode basert på sjamanistisk kunnskap og viten.

Dette er healing som er løst fra det religiøse og metafysiske. Metoder som virker hver gang, og som er videreutviklet av Anne.

Kr 3.900 inkl kurs, opphold, alle måltider

Anne Bjørkedal

Nord-Tyskland og Skandinavia, og alle roper: 'Her har alvene danset.' På Isle of Man har man til og med funnet spor i snø etter deres dansende føtter.»

Svenske Anne Marie Hellström har samlet folkelige beretninger fra Åsbro i Akersunds kommune i Örebro län vest for Stockholm. Der siterer hun en beretning av Gustaf Olsson i Ulma, nedskrevet første gang i 1926: «Vid sjöstränder där skogen gick ner till sjön kunde man få syn på älvedanser. De va runde platser där gräset va nertrampat och tilplattat som ett golv. De va älvor som dansat där. Vid Tisaren har jag sett ett sånt. De kunde va farlit ock en kunde bli sjuk om en trampat över ett sånt ställe eller om man förstörde nåt där.» (Hellström 1990)

Øyenvitneskildringer

Mange personer har opp gjennom årene vært vitne til at kornsirkler har oppstått. Det finnes rikelig med øyenvitnerapporter fra forskjellige land, og de første skriftlige beretningene er fra 1880-tallet. Etter dette er det kommet jevnlig rapporter helt fram til våre dager. Boka «Kornsirkler, underverk i åkeren» tar for seg over 50 slike beretninger – fra de helt knappe til de mest detaljerte og dramatiske. Det finnes til og med tilfeller der personer har stått ute i en åker mens kornsirkler har oppstått rundt dem. Mange av historiene inneholder fascinerende beskrivelser av lysfenomener som ser ut til å være involvert når formasjonen oppstår.

Kornsirklene i dag

De engelske kornsirklene har fra midten av 1980-tallet gjennomgått en stor utvikling. Det har blitt flere av dem (eller de blir rapportert mer systematisk), og mønstrene har utviklet seg dramatisk, spesielt fra 1990-tallet og utover. Fenomenet tok en ny vending i 1991. Da oppsto det første såkalte piktogrammet ved Barbury Castle. Etter dette ble mønstrene stadig større og mer komplekse. Utviklingen kuliminerte i 2001 med den gigantiske kornformasjonen på Milk.

Antallet har fra 1988 til 2009 variert mellom 144 og 29 formasjoner i året, med flest i 1989 og 1999, og færrest i 1993 og 2006.

Etter 2001 har mønstrene holdt seg på omtrent samme nivå når det gjelder kompleksitet, men de slutter aldri å overraske. Det oppstår hele tiden vakre kornsirkler med nye og originale temaer som framkaller undring over at den kreative kilden aldri ser ut til å tørke ut.

Sommeren 2009 oppsto i alt 74 vakre formasjoner i det sørlige England. Også i land som Nederland, Tyskland, Belgia og Italia har fenomenet gjennomgått en markant utvikling. I Norge er det rapportert 32 kornsirkler fra 1950. Den siste oppsto ved Lillestrøm i august 2009. For informasjon om det norske fenomenet, se www.kornsirkler.org. I flere europeiske land opptrer de første kornsirklene hvert år i blomstrende rapsavlinger fra midten av april.

Nå står en ny kornsirkelsesong for døren. Leserne kan følge 2010-sesongen gjennom de store internasjonale nettstedene om fenomenet (Crop Circle Connector er det mest kjente) eller ved å melde seg inn i nettverket Norsk Kornsirkelegruppe på www.kornsirkler.org. ■

Opplevelsestur til

Rennes-le-Château

Bli med oss på en opplevelsesreise til den lille landsbyen Rennes-le-Château i Sør-Frankrike høsten 2010 med Gralslegende, tempelridderskatt og hemmeligheter!

Stedet som har inspirert forfatterne av bøkene Hellig blod, Hellig Gral og Da Vinci-koden.

Du kan lese mer om Rennes-le-Château i artikkel i dette nummeret av Medium.

«NYHET!
Kornsirkeltur til
England i Juli.

Se mer på
nettsiden.»

For mer informasjon om turene:
www.kreativitetsporten.no
E-post: kporten@online.no
Tlf: 470 20 983

Arrangeres av

KREATIVITETSPORTEN

Kurs, seminarer, reiser og festivaler.

HIPPIE Travel

